

KRAJSKÝ ÚŘAD OLOMOUCKÉHO KRAJE
Odbor životního prostředí a zemědělství
Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc

Č. j.: KUOK 116373/2020

V Olomouci dne 30. 10. 2020

SpZn: KÚOK/116370/2020/Ř/7977

Spis. a skart. znak: 99.2 V/10

Oprávněná úřední osoba: Ing. Lubomír Baláš

Tel.: 585 508 888

e-mail: l.balas@olkraj.cz

Počet listů: 4

Počet příloh: 0

Počet listů/svazků příloh: 0

USNESENÍ

Ředitel Krajského úřadu Olomouckého kraje (dále jen „krajský úřad“), jako osoba stojící v čele krajského úřadu, rozhodl podle ustanovení § 14 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), o námitce podjatosti směřující na všechny úřední osoby Magistrátu města Přerova (dále jen „MMPř“), včetně primátora města Přerova, kterou vznesl spolek Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu, Cejl 866/50a, Brno, IČ: 67010041, ve věci řízení o povolení kácení cca 443 ks stromů a keřů na ploše cca 85.325 m² podle ust. § 8 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody“), v rámci záměru „D1, stavba 0136 Říkovice – Přerov“, takto:

I.

Ing. Petr Měřínský
primátor města Přerova

není vyloučen

z úkonů správního řízení vedeného ve věci povolení ke kácení cca 443 ks stromů a keřů na ploše cca 85.325 m² podle ust. § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody, v rámci záměru „D1, stavba 0136 Říkovice – Přerov“.

II.

žádná z úředních osob
Magistrátu města Přerova

není vyloučena

z úkonů správního řízení vedeného ve věci povolení ke kácení cca 443 ks stromů a keřů na ploše cca 85.325 m² podle ust. § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody, v rámci záměru „D1, stavba 0136 Říkovice – Přerov“.

Odůvodnění

Dne 19. 8. 2020 Krajský úřad Olomouckého kraje obdržel pod č. j.: KUOK 92025/2020 prostřednictvím Magistrátu města Přerova, Kancelář tajemníka, Bratrská 709/34, 750 02 Přerov postoupení námítky systémové podjatosti, která byla uplatněna účastníkem řízení občanským sdružením Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu, IČ 67010041, se sídlem Cejl 866/50a, Zábrdovice, 602 00 Brno (dále jen „spolek Děti Země“ nebo „podatel“) v řízení o povolení kácení dřevin dle § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody, v rámci stavby dálnice „D1, stavba 0136 Říkovice – Přerov“, vedeného u MMPř pod spis. zn.: MMPř/136993/2020/STAV/ZP/Tes.

Spolek Děti Země konkrétně ve svém vyjádření ze dne 13. 8. 2020 namítl systémové riziko podjatosti celého MMPř (tj. všech zaměstnanců, včetně tajemníka) i města Přerova (tj. všech zaměstnanců a celého Krajského úřadu Olomouckého kraje – dále jen „KÚ“), neboť dle jejich názoru existují důvodné pochybnosti o tom, zda právě toto řízení o kácení bude probíhat bez politického a finančního vlivu ze strany nadřízených MMPř i KÚ, zejm. na orgány ochrany přírody.

Vzhledem k tomu, že námitka systémové podjatosti směřovala nejen proti úředním osobám MMPř, ale také vůči celému KÚ, byl podnět k prošetření možné podjatosti úředních osob dne 25. 9. 2020, pod č. j.: 103306/2020 postoupen Ministerstvu životního prostředí, Odbor výkonu státní správy VIII, Olomouc (dále jen „MŽP“) k rozhodnutí.

Dne 9. 10. 2020 vydalo MŽP pod č. j.: MZP/2020/570/1601 usnesení, ve kterém rozhodlo o tom, že Ing. Lubomír Baláš, ředitel krajského úřadu není vyloučen z úkonů ve věci předmětného správního řízení o povolení kácení dřevin dle § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody pro záměr „D1, stavba 0136 Říkovice – Přerov“.

MŽP ve svém rozhodnutí ze dne 9. 10. 2020 na úvod sdělilo, že úřední osobu nelze vyloučit pro podjatost pouze na základě subjektivní pochybnosti účastníka, ale vždy musí reálně existovat okolnosti, které by mohly vést k legitimním pochybnostem o tom, že úřední osoba má k věci, účastníkům nebo k jejich zástupcům určitý nezaujatý vztah. MŽP se v odůvodnění dále zabývalo otázkou, zda samotná skutečnost, že rozhodnutí MMPř a KÚ v předchozím řízení ve stejné věci byla zrušena, nějakým způsobem deklaruje podjatost těchto úřadů v projednávané věci a v samotném závěru zhodnotilo, že ve zrušujícím rozhodnutí ze dne 13. 5. 2020 byla zkoumána pouze zákonnost napadených rozhodnutí, nikoliv pojmové znaky systémové podjatosti. MŽP tedy ve výroku I. předmětného usnesení rozhodlo, že Ing. Lubomír Baláš není vyloučen z úkonů v předmětné věci.

Na základě výše uvedeného krajský úřad tímto přikročil k rozhodnutí o možné podjatosti Ing. Petra Měřínského, primátora města Přerova jak osoby stojící v čele úřadu a s ohledem na skutečnost, že předmětná námitka podjatosti je proti všem zmíněným osobám založena na stejném důvodu (tedy není rozdíl mezi důvody, které směřují proti primátorovi města Přerova a důvody, jež směřují proti všem úředním osobám MMPř), rozhodl krajský úřad ve výroku II. i o všech úředních osobách MMPř.

Krajský úřad se nejprve zabýval otázkou, zda byla námitka podjatosti podána včas. Podle ust. § 14 odst. 3 správního řádu může účastník řízení namítat podjatost úřední

osoby, jakmile se o ní dozví. K námitce se nepřihlédne, pokud účastník řízení o důvodu vyloučení prokazatelně věděl, ale bez zbytečného odkladu námitku neuplatnil. MMPř oznámil dne 28. 7. 2020 zahájení předmětného řízení o povolení kácení dřevin rostoucích mimo les dle zákona o ochraně přírody pod č. j.: MMPř/157152/2020/STAV/ZP/Tes. Dne 5. 8. 2020 se spolek Děti Země přihlásil k účasti v tomto řízení a dne 13. 8. 2020 také uplatnil námitku podjatosti vůči celému MMPř i města Přerova a všem zaměstnancům KÚ v Olomouci. Krajský úřad tedy konstatuje, že se jedná o námitku včasnou.

Dle § 14 odst. 1 správního řádu „každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu (dále jen "úřední osoba"), o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, je vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit.“

Dle § 14 odst. 2 správního řádu „Úřední osoba není vyloučena podle odstavce 1, pokud je pochybnost o její nepodjatosti vyvolána jejím služebním poměrem nebo pracovněprávním nebo jiným obdobným vztahem ke státu nebo k územnímu samosprávnému celku.“

Z ust. § 14 odst. 3 správního řádu dále vyplývá, že „o námitce rozhodne bezodkladně usnesením služebně nadřízený úřední osoby nebo ten, kdo má obdobné postavení (dále jen "představený“)“.

Pojem systémové podjatosti můžeme dále definovat jako vztah rozhodující osoby k projednávané věci či účastníkům řízení, resp. jejich zástupcům, který vyvolává pochybnost o objektivitě pro projednávání a rozhodování věci. Přitom však stále platí, že pokud má správní orgán shledat námitku podjatosti oprávněnou, **musí účastník domnělou podjatost konkrétně odůvodnit a podložit.**

Odůvodnění námitky systémové podjatosti je v tomto případě rozděleno do 2 částí. V bodě č. 1 spolek Děti Země upozornil na mediálně – politický tlak politiků na všechny zaměstnance MMPř a KÚ, kdy konkrétně k bodu 1. uvedl následující: (cit., kráceno)

„Bývalý primátor Přerova Vladimír Puchalský od září 2017 opakovaně do sdělovacích prostředků uváděl údaje o průběhu přípravy dálnice D0136 a nutnosti vše urychlit (čímž preferuje politické a nátlakové vlivy před zákonností, kterou bagatelizuje, včetně těch, pro které je zásadní) a o zákonných aktivitách Děti Země, které hrubým způsobem dehonestoval. Je tedy nepochybné, že vedení MM mělo a stále i má obrovský zájem na vydání rozhodnutí i bez ohledu na jeho zákonnost.

Existuje od září 2017 až dosud řada politických a mediálních prohlášení vedení Přerova či jiných politiků na celostátní úrovni (což je jistě závažnější tlak), která opakovaně útočí na Děti Země jako účastníka povolovacích řízení pro dálnici D0136 (v nich hájí veřejný zájem na ochranu přírody a krajiny a životního prostředí), a to v minulosti např. dvěma výlepy plakátů po Přerově, štvavými výroky do médií a vydáváním populistických tiskových zpráv ze strany Přerova kritizující činnost Děti Země (důkazy níže). Současně vedení Přerova a další politici (hlavně na celostátní úrovni) vyzývají k podpoře tohoto záměru a k rychlému vedení všech řízení, včetně tohoto, neboť jinak

se zahájení výstavby dálnice nestihne v politicky stanoveném termínu (zřejmě na podzim 2021).

Zaměstnanci MM Přerov jsou podřízenými tajemníkovi MM Přerov, který je úkoluje a kontroluje, a ten je zase podřízený primátorovi, přičemž právě primátor rozhoduje o chodu a činnosti MM Přerova a města Přerova. Jelikož vše má pod „kontrolou“ de facto MM v čele s primátorem jako politickou figurou, pak je logické, že lze o nestrannosti a o objektivitě při rozhodování orgánu ochrany přírody MM o kácení dřevin pro dálnici D0136 vážně a reálně pochybovat.“

Spolek Děti Země svá tvrzení dále podložil odkazy na:

- citace sms zpráv a emailů určeným vedení spolku Děti Země ze září 2017 až ledna 2018, viz. str. 6 – 7 vyjádření.
- mediální výstupy, tiskové zprávy a další prohlášení bývalého primátora města Přerova pana Puchalského, které jsou datovány od září 2017 do března roku 2018, viz. 9 – 18 vyjádření,
- články a vyjádření citující předsedu vlády Adreje Babiše, (bývalého) ministra dopravy Vladimíra Kremlíka a ministra průmyslu, obchodu a dopravy Karla Havlíčka z roku 2020, viz. str. 19 – 30 vyjádření,

V bodě č. 2 spolek Děti Země připomněl předchozí řízení o povolení kácení dřevin rostoucích mimo les a k věci dále uvedl: (cit., kráceno)

„Jak již Děti Země výše uvedly, tak MM dříve vedl řízení o povolení kácení mimolesních dřevin pro část trasy dálnice D0136 (pozn.: šlo o vykácení 1 ks stromu a keřů na ploše 2.631 m²), přičemž MŽP v Olomouci svým rozhodnutím ze dne 13. 5. 2020 (viz příloha) prokázalo, že probíhalo nezákonným způsobem, neboť zrušilo jak rozhodnutí MM ze dne 10. 12. 2019 (viz příloha), tak i rozhodnutí KÚ ze dne 3. 3. 2010 (viz příloha).

Děti Země přitom v tomto dřívějším případě námitku systémového rizika podjatosti logicky nevznesly, neboť neočekávaly, že by orgány ochrany přírody a ŽP na MM a na KÚ nehájily veřejné zájmy chráněné zákonem č. 114/1992 Sb. a že by ignorovaly vyjádření i odvolání Děti Země s jejich návrhy a připomínkami.

Nicméně toto dřívější řízení o povolení kácení mimolesních dřevin prokázalo, že MM i KÚ trpí systémovými riziky podjatosti, pokud oba tyto orgány ochrany přírody a ŽP nedokázaly zákonným způsobem hájit veřejné zájmy a rozhodovat v souladu s právy Děti Země jako účastník řízení. (jednalo se o vykácení 1 stromu a keřů na ploše 2.631 m², přičemž současné řízení se týká kácení 443 ks stromů a keřů na ploše cca 81.325 m²).

Závažným zjištěním v předchozím řízení přitom bylo, že MM i KÚ se nijak přezkoumatelným způsobem nezabývaly vyjádřením Děti Země i jejich odvoláním (což hrozí i v tomto řízení), tzn. jakoby Děti Země nebyly účastníky řízení, resp. řízení probíhalo ve stylu „Děti Země si můžou psát, co chtějí, a my budeme rozhodovat, jak chce ŘSD ČR“.

K tomuto bodu spolek Děti Země přiložil část svého podnětu k přezkumu ze dne 10. 3. 2020, který má dokládat výše uvedené závěry (viz. str. 31 vyjádření).

K bodu č. 1. vyjádření

Z bodu 1. vyjádření je patrné, že jeho obsah je z větší části převzat z námitky systémové podjatosti, kterou uplatnili dne 18. 4. 2018 spolek Voda z Tetčic z. s., IČ 22678956, se sídlem Hybešova 178, 664 17 Tetčice a dne 24. 4. 2018 spolek Děti Země v řízení o změně územního rozhodnutí č. 32/2006 o umístění záměru „D1, stavba 0136 Říkovice – Přerov“ vedeného u Magistrátu města Přerova, Odboru stavebního úřadu a životního prostředí, oddělení stavebního úřadu pod spis. zn.: 2017/041204/STAV/SU/KI.

Vhodno doplnit, že krajský úřad, který svým usnesením č. j.: KUOK 52031/2018 ze dne 20. 6. 2018 námitce systémové podjatosti z dubna roku 2018 vyhověl a projednáním věci pověřil Magistrát města Olomouce, ve svém odůvodnění vycházel primárně z vyjádření a mediálních prohlášení tehdejšího primátora města Přerova pana Puchalského z roku 2017, které jsou rovněž dokládány v právě posuzovaném případě. Podrobněji viz. str. 10 - 12 usnesení č. j.: KUOK 52031/2018 ze dne 20. 6. 2018 (cit., kráceno) *„Všechny mediální výstupy primátora města Přerova a značný politický význam dané věci ukazují na zjevně zvýšený zájem na výsledku řízení a jsou okolnostmi, které již znamenají vysokou míru systémového rizika podjatosti. Mediální výstupy primátora města Přerova se dají označit za velmi nešťastné, dalo by se říci až osobně silně zaujaté bez profesionálního nadhledu. Je jasné, že primátor města má hájit zájmy města a jeho občanů, ale vše by mělo být vedeno na morální, nezaujaté, profesionální a striktně zákonné rovině, aby nedocházelo těmito mediálními roztržkami k důvodné pochybnosti o nepodjatosti v dané věci. Skutečnosti, které vycházejí z vyjadřování primátora města Přerova, ukazují na nadkritickou osobní zaujatost primátora města Přerova, která vedla k podání námitky podjatosti.“*

V této části je ovšem třeba zdůraznit, že při komunálních volbách v roce 2018 došlo ke změně ve vedení města Přerova. Krajský úřad tak má za to, že odkazované články obsahující prohlášení bývalého primátora pana Puchalského z roku 2017 v tuto chvíli již nejsou relevantním podkladem a v projednávaném případě žádným způsobem nevyvolávají obavy z toho, že by postoj primátora pana Měřinského a zejména pak úředních osob MMPř k projednávané žádosti mohl být ovlivněn i jinými než zákonnými prostředky.

Ze stejného důvodu je pak nutno odmítnout rovněž doložené sms zprávy a emaily směřované na vedení spolku Děti Země, které mají dle podatele prokazovat nedůvodné útoky na vedení a spolupracovníky spolku Děti Země ze strany veřejnosti, neboť jak sám podatel uvádí, tyto útoky byly vyvolány na základě výzvy bývalého primátora pana Puchalského a rovněž pro ně platí výše uvedený závěr o tom, že písemné podklady z roku 2017 a z ledna roku 2018 v aktuálně projednávaném případě žádným způsobem nevyvolávají pochybnosti o nepodjatosti primátora města Přerova či úředních osob MMPř.

Prakticky jediné podklady, které jsou odlišné od původní námitky uplatněné v rámci změny územního rozhodnutí, jsou mediální výstupy předsedy vlády Andreje Babiše, (bývalého) ministra dopravy Vladimíra Kremlíka a ministra průmyslu, obchodu a dopravy Karla Havlíčka z roku 2020, na které spolek Děti Země upozorňoval na str. 19 – 30 svého vyjádření.

Výše uvedená vyjádření ministrů či jiných představitelů vlády ovšem dle názoru krajského úřadu nemohou vyvolávat riziko systémové riziko podjatosti. Důvodem je skutečnost, že tyto osoby nemají přímý vliv na výkon přenesené působnosti na obecních či krajských úřadech a tímto způsobem tak nemůže být splněna jedna z podmínek vyjádřená na str. 4 Metodické pomůcky Ministerstva vnitra k § 14 správního řádu, která stanovuje, že *„Za skutečnosti, které by mohly způsobit výše uvedené ovlivnění jinými než zákonnými prostředky, lze považovat ty, které naznačují, že zde existuje někdo, kdo má zájem na určitém výsledku řízení, v němž se má rozhodovat, a přitom má či může mít schopnost působit na příslušnou úřední osobu prostřednictvím jejího zaměstnaneckého vztahu k územnímu samosprávnému celku“*. Krajský úřad také dodává, že opačný postup by ad absurdum mohl vést k situaci, kdy (zvláště s ohledem na celostátní působnosti těchto vrcholných správních úřadů) by o předmětné žádosti nemohl rozhodnout žádný správní orgán.

Na závěr krajský úřad již pouze konstatuje, že bod č. 1 vyjádření obsahuje také odkaz na vyjádření Města Přerova na podaná odvolání proti rozhodnutí o změně územního rozhodnutí, nicméně krajský úřad má za to, že odkazované vyjádření města samo o sobě neodůvodňuje vyloučení všech úředních osob MMPř i KÚ.

K bodu č. 2 vyjádření

Jak již bylo uvedeno výše, v bodě č. 2. vyjádření spolek Děti Země připomněl, že MMPř již dříve vedl řízení o povolení kácení mimolesních dřevin pro část trasy dálnice D0136, přičemž MŽP svým rozhodnutím č. j.: MZP/2020/570/729, ze dne 13. 5. 2020 prokázalo, že probíhalo nezákonným způsobem, neboť zrušilo jak rozhodnutí MMPř, č. j.: MMPř/286194/2019/STAV/ZP/Eh, ze dne 10. 12. 2019, tak i rozhodnutí KÚ, č. j.: KUOK 25390/2020, ze dne 3. 3. 2020. Tento postup a zejména pak nevypořádání podaných námitek podle názoru podatele jasně dokládá zjevnou podjatost k předmětu řízení (kácení v trase dálnice D0136) i k účastníkovi řízení.

S tímto ovšem krajský úřad nesouhlasí. Jak již uvedlo MŽP ve svém usnesení ze dne 9. 10. 2020, samotná skutečnost, že rozhodnutí MMPř a KÚ byla v předchozím řízení zrušena, žádným způsobem neprokazuje podjatost úředních osob, podílejících se na projednávání a rozhodování v konkrétní věci.

MŽP se v rámci přezkumného řízení dle § 94 a násl. správního řádu zabývalo pouze zákonností napadených rozhodnutí, nikoliv pojmovými systémové podjatosti. V tomto směru je pravdou, že jedním z důvodů pro zrušení rozhodnutí bylo rovněž nedostatečné vypořádání námitek účastníka. Avšak stále se jedná o vadu, která zakládá nepřezkoumatelnost a tedy nezákonnost napadených rozhodnutí, nikoliv o vadu, která by prokazovala podjatost úřední osoby. Krajský úřad také dodává, že závěry MŽP jako nadřízeného správního orgánu jsou pro podřízené správní orgány závazné a v pokračujícím řízení by účastníkem zmíněné nedostatky měly být odstraněny.

K bodu 2. podnětu se vyjádřil taktéž vedoucí Odboru životního prostředí a zemědělství KÚ, pan Ing. Veselský, který nad rámec výše uvedeného k věci doplnil, že MŽP v minulosti rozhodnutí vydaná orgánem ochrany přírody KÚ v projednávaném případě stavby dálnice opakovaně potvrdilo. Konkrétně se jednalo o rozhodnutí č. j.:

KUOK/13613/2010 ze dne 28. 04. 20210 a rozhodnutí č. j.: KUOK/25422/2017 ze dne 24. 5. 2017. Ve druhém případě pak rozhodnutí MŽP, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí vydané orgánem ochrany přírody KÚ, bylo dále potvrzeno rozhodnutím Krajského soudu v Olomouci a následně Nejvyšším správním soudem (podrobněji viz. písemný záznam, č. j.: č. j.: 116370/2020, ze dne 30.10. 2020)

V závěru tak krajský úřad konstatuje, že vznesená námitka systémové podjatosti, která směřuje proti primátorovi města Přerova a současně proti všem úředním osobám MMPř není důvodná a v posuzovaném případě nebyla shledána existence rizika systémové podjatosti úředních osob MMPř.

S ohledem na výše uvedené krajský úřad rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrocích tohoto usnesení.

Poučení účastníků:

Proti tomuto usnesení se lze podle § 76 odst. 5 správního řádu odvolat do 15 dnů ode dne jeho doručení k Ministerstvu životního prostředí ČR, a to podáním učiněným u Krajského úřadu Olomouckého kraje. Podle § 76 odst. 5 správního řádu odvolání nemá odkladný účinek.

otisk úředního razítka

Ing. Lubomír Baláš
Ředitel Krajského úřadu Olomouckého kraje

Rozdělovník

Účastníci řízení:

1. Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu, Cejl 866/50a, 602 00 Brno
2. Krajský úřad Olomouckého kraje

Na vědomí:

3. Magistrát města Přerov, Bratrská 709/34, 750 02 Přerov
4. Ředitelství silnic a dálnic ČR